

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXVI.

P 2538

Nr. 1.

Brașov, Miercură 1 (14) Ianuarie.

1903.

Din cauza sfintei sărbători de mână, Miercură, Sf. Vasile, ziua nu va apărea până Joi sără.

Urare de anul nou.

Să ne ridicăm, în gădele și minutele, ce ne mai despart încă de anul cel nou, de-asupra năcăzurilor și miseriilor dilei, să uităm de ceea ce ni-a sfătuit inima, vădând, cum și după un șir de ani atât de indelungat dela epoca redeșteptării noastre naționale, se păcătuesc în mijlocul nostru încă aşa de mult, cum se dușmănesc frate cu frate și cum patimile cele rele fac să amuțescă prea des glasul conștiinței și al mandriei naționale, cum servilismul și fomea de bani turbură mintile, slăbesc curagiul, înecă simțul de datorie și de demnitate; să ne retragem câteva momente privirea dela bădăsa privelisice, ce n-o preșintă nedreptățile și fărădelegile de tot soiul, și să ne înăltăm pe acele piscuri înalte ale cugetării, de unde cu ochii împediri și cu mintea și inima neturburată putem să aruncăm privirile noastre în trecut și în viitor.

Ce vedem, pe același întindere nesfârșită a desvoltării și a vietii noastre culturale și naționale, suntem îmbucurător și incuragiator, alta, decât rădele sămîntei aruncate de predecesorii noștri pătrunși de iubirea și îngrijîrî de sîrtea neamului lor? La ce ne așteptăm în viitor, cu ce ne măngâiam în mijlocul neajunsurilor și amărciunilor, ce trebuie să le îndurăm, dacă nu cu speranță, ca să-mântă cea bună, aruncată de mâna binecuvîntată a nobililor luptători pentru drepturile și fericirea poporului, să răsără, să crească și înflorescă?

"Vor trece secoli pîte, până ce sîmburele sădît va răsărî", dicea nemuritorul episcop Clain, care s-a sacrifiat în lupta pentru drepturile poporului. A trecut de atunci peste un secol și jumătate și cine va dice, că sămînta aruncată de el și de

cei-lalți apostoli ai românismului, cari au viețuit în același veac și au urmat după el, ar fi răsărît deja pretutindeni?

Ore nu ni-se pare și astăzi în vîcul al XX-lea ca o minune, când cetim în cărțile istorice despre stăruințele și faptele acestor bărbăți cu inima mare?

Cât n-au obosit bărbății aceștia aleși ai națiunii în periodul de un veac și jumătate, ca să semene în popor sămînta frăției, a armoniei, a iubirii de fapte bune și măreție și a abnegației de sine, pentru binele comun!

Și înceț, încet, a răsărît acea sămîntă binecuvîntată și etă că pe holdele strămoșesci se zăresc prin toate unghirile straturi înverdite și înflorite, ce aduc măngăiere pentru diua de ați și speranță în diua de mână.

Dér același mare bărbat al poporului îngrijat de viitor, ca nu cumva să-i zădănicescă speranțele, a adaus: "Sămînta aruncată de sigură răsărî, numai de ar fi cine să păzescă să nu i-se taie rădăcinile!"

Parcă anume ar fi vrut să profetească, că un secol și jumătate mai târziu va sosi un timp pentru mult cercata noastră națiune, când cea mai mare grije va fi cine să păzescă să nu se taie rădăcinile sămîntei celei bune, ce s-a aruncat în agrii săi strămoșesci.

Să recunoșcem, că ați acesta este cel mai mare pericol ce ne amenință în mersul atât de îngreutat al desvoltării noastre naționale.

Unde sunt cei chiamați și datori să păzescă, să nu se taie rădăcinile acestei desvoltări? Si déca ei se găsesc și sunt consci de marele lor obligămînt, ce fac cum se intîleg și cum proced ca să-să împlinescă cu sănătate chemarea și datoria?

E mult mai ușor a semăna, decât a cultiva ce s-a semănat și a

păzi ca rodul să fie scutit de înriurințele rele ce tind să zădărnici.

De aceea privind la viitor prima dorință trebuie să ne fie a vedea săzit și apărat rodul muncei, al stăruințelor și al jertfelor atâtore gene-rațiuni.

Ca să-l ferim să nu fie nimicit de influențele stricăciose, trebuie să-l cultivăm noi însîne cu acea îngrijire și acel devotament, care ni le au lăsat' o pildă pentru toate veacurile predecesorii noștri.

Acăsta nu se poate ajunge decât numai printr-o mare iubire de jertfă și abnegație de sine.

Fie ca anul ce vine să ne întărească pentru acest apostolat spre binele națiunii și al patriei noastre!

Compromisul austro-ungar. Eri s-au terminat în Budapesta conferențele ministrilor ungari și austriaci, cari s-au ocupat de redactarea și stilisarea definitivă a proiectelor privităre la compromisul vamal austro-ungar. Atât ministrul președinte Szell, și ministrul president Körber, vor avea în 28 i. c. proiectele pe biroul celor două camere. Mai înainte însă ei se vor discuta asupra acestui compromis.

Proiectul de lege asupra imigrărilor. În ședința de ieră a dietei ungare s'a încheiat și desbaterea pe paragrafi asupra proiectului de lege privitor la imigrări. Majoritatea a primit proiectul, care în curînd va deveni lege.

Impărțirea Turciei? "Novosti" din Petersburg crede, că cu ocazia întrevadării ministrilor Lambedorff și Goluchowski, a fest vorba, că puterile intereseate să cumpeze de la Turcia, Macedonia, Serbia-veche și Albania. "Le Nord" tot din Petersburg, care în ultimii ani a ocupat locul unui diar oficios, dice că Franța va lua Serbia-vechie și districtul Debr, Rusia va primi vilăeturile Ușkub și Monastir; Anglia își rezervă vilăstul Scodra și districtul Elbaran; Italia va lua districtele Karaferin, Sa-

ronic și împrejurimile; Germania și-a pus ochii pe vilăstul Janina, er Austro-Ungaria se va alege cu districtele Seras și Drama.

"Dnevník" din Sofia, e la rîndul lui informat „din sursă politică autorisată“, că contele Lemsdorff și contele Goluchowski au stabilit următoarea înțelegere: Bulgaria va fi proclamată independentă; în schimb printul va disolva comitatele macedonene și va ceda Rusiei porturile Burgas și Varna — Macedonia va primi autonomie, cu principale Mirko de Munteșteu ca guvernator general. — Austro-Ungaria capătă Mirovița și un acces la marea Adriatică.

„Politica românescă“.

Sub titlul acesta nou diar brașovean „Brăssoi Hirlap“ se ocupă într-un prim articol de politica de pasivitate a Românilor. Autorul articolului dice, că a întrebăt odată pe un distins politician român, că de ce un popor de trei milioane, cum sunt Români, nu pășesc pe terenul activității? Politicianul român ar fi răspuns: „Noi putem aștepta“.

Din aceste trei cuvinte își formulază autorul concluziunile sale.

După interpretarea domnului de la „Br. H.“ răspunsul de mai sus ar fi să se înțelgă în modul următor: Avem timp să așteptăm până se va spori numărul Românilor, căci avem convingerea, că peste câteva sute de ani în Ardeal nu se va vorbi, decât românesce. Avem timp, să așteptăm până vor coborî păstorii din munți în văi și vor ocupa proprietățile, din cari își extind și gogorîa grădiniție i-a expropriat pe Maghiari. Avem timp să așteptăm până ce încetul cu încetul va cresce marea de popor până în vîrful Buceiului și se va strecu în fundul văilor și până ce ruinându-se zidurile străinilor să ridicăm noi palate pentru un popor cultivat și îmbogațit.

Credînd, că aceste concluziuni sunt sigure, autorul articolului declară, că po-

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

An nou.

Veniș și tu din depărtări
Ca un copil sburdalnic,
Pe frunte porții cunună de flori,
În față ochi strălucitori
Și plini de dor năvalnic.

Iti scuturi capul maiestos
Plutind în fericire,
Si tuturora le zîmbesci,
Pe toti și măngăi și-i robesci
Cu dulcea ta privire.

Te credi măret și imortal,
Un șeau venit pe lume
Să împart noroc și fericir,
Să-nalți în subrede mărir
Necunoscute nume.

Că ai venit nu ne mirăm,
Așa e legea firii:
Moșnegii cad, se prăbușesc
Și alti în locul lor pășesc
În partea moștenirii.

Dér te-am rugă stăruitor
Să îți faci milostivire,
Să se spui de la 'nceput
În care zodi te-ai născut
Să cei' a ta menire?

Venit'ai să ne măntuescă
De ur și desbinare?
Să 'n locul pismei diavolescă
Să 'mplânti virtuțile cerescă:
Iubire și iertare?

O, cât de mult te-om preamară
Déc'ai venit cu gânduri:
Pe rîi să-i desrătușescă,
Pe bună să-i sprijină și ocorescă
În nobile avînturi.

Un neam de sîrte prigont
Nădejdî în tine pune,
Tresaltă'n el un tainic dor
Și buzele-i șoptesc ușor
O sfântă rugăciune...

Ascult'o și tu și ne dă
A 'nvingerii cunună
În luptele ce le purtăm,

In străduință ce ne dăm
S'avem sîrte mai bună.

Revarsă pacea între frați
Si dragostea de bine,
S'un blăstem de ne-o apăsa
Ridică-l cu puterea ta,
Să nu ne mai desbine.

Altar t'om ridică atunci
In inimă iubitore,
Că unui neam suferitor
I-ai pus balsam vindecător
Pe rana care-l dore.

Cu drag te-om imortalisa
Că ai venit pe lume,
Să faci să strălușescă iar
Odrasla vechiului stejar
Cu gloriosu-i nume.

— „Unirea 'n forțe pote da
A 'nvingerii cunună!
Uniti-vă și vă 'ntăriți,
C'atuncă și iadul biruști
Cu totii împreună!“

Traian H. Pop.

Felicitările de anul nou.

Este ceva firesc, că primele noastre gândiri în diua de anul nou sunt bune și curate, inspirate de dorințe și urări de bine pentru rudele, prietenii și cunoșcuții noștri.

In România copii umblă cete-oete pe strădi și din buzunarele lor pline de grâu și orez „sémână“ trecătorii, urindu-le „multă ană!“ Prin „sémânătul“ cu grâu se simbolizează belșugul de pâne, er orezul va fi însemnat de sigur belșugul de pilaf, mâncare obișnuită la Turci.

La Germani urările de anul nou sunt generale. In Belgia serbările de anul nou iau proporții mari. In Antwerpen de exemplu șomenii cu mic cu mare sunt în picioare din dor de sănătate, er pe strădi este aglomeratie mare și cunoșcuții și necunoșcuții se felicită unii pe alții. In Suedia și Norvegia este obiceiul de a se felicita în persoană și adesea se face câte un drum lung și obositor prin zăpadă și pădure, spre a putea ura în persoană. In schimb și este asigurată „gratulantul“ primirea cea mai cordială.

itica acă este teribilă și inexorabilă. Teribilă pentru că poate amenința unitatea statului și inexorabilă, pentru că nici în multirea, nici îmbogățirea spirituală și materială — cât timp se țin între marginile legale — nu se poate împiedeca.

Contra acestei politice, dice autorul, nu există decât o singură armă, anume tot arma cu care luptă și România, și care pără timbrul altruismului: Instituturile financiare ale Românilor n'au în vedere numai dividendele grase pentru acționari, ci înființarea de institute publice, ridicarea nivelului cultural la poporul român și îmbogățirea lui prin aplicarea corectă a creditului.

E exemplul Românilor în direcțunea acă este să pună autorul articolului în fața conaționalilor săi ca exemplu vrednic de imitat.

Intru căt privesc interpretarea pasivității, ca principiu în politica Românilor, e de prisos să relevăm, că concluziunile autorului sunt greșite, er reflexiunile sale relative la sporirea și progresul Românilor pe terenul cultural și economic, nu înțelegem întrucăt ar primejdui unitatea statului?

Déca întorcem arma și punem casul că Români ar rămâne staționari pe tōte terenele, ar rămâne inculți și săraci, óre interesele statului, unitatea și prosperitatea lui ar fi mai asigurate, de căt asa că cetățenii statului progreseză pe tōte terenele?

Asupra răspunsului nu mai poate fi nici o îndoială.

Dér că autorul îl îndemnă pe conaționalii săi să se arunce pe terenul emulațiunii libere, căutându-și prosperitatea prin muncă și economie cinstită, este lăudabil și cătră acăsta am mai puté adăuga, că rolul statului în lupta emulativă este chiar să incureze cu bunăvoie și cu sinceritate pe toți cetățenii săi, respectându-le aspirațiunile și dându-le tot sprijinul pentru promovarea culturii lor naționale.

Reforma învățămēntului la școalele pedagogice.

Ministrul unguresc de culte și instrucțione publică are de gănd să introducă un nou plan de învățămēnt la școalele pedagogice. Planul de reformă îl însoțește ministrul de-o lungă introducere pentru inspectorii de școle, în oare le dă esplițiaile necesare asupra principiilor fundamentale și a dispozițiunilor mai de căpetenie, pe cără se bazează planul său. Ministrul declară, că noul plan de învățămēnt, atât ca formă, cât și ca fond este o prelucrare radicală a planului din 1881 respective 1882, din care au rămas numai

dispozițiunile nealterate, ce se bazează pe legea de instrucție din 1868.

Afără de obiectele strict pedagogice noul plan scoțe în relief și mai ales acele obiecte, care sunt menite să ridică educația națională și să cultive spiritul patriotic. În privința acăsta primul loc îl ocupă cunoșterea limbii și literaturii maghiare, istoria și geografia maghiară. Numărul orelor de predare din obiectele de destărății (muzică, desen, gimnastică) este sporit considerabil în noul plan. Înstrucția în lucru manual și economic se organiză de asemenea pe base mai largi și se aduce în strînsă legătură, în direcție practică, cu instrucția din școală de repetiție. Prin inovația acăsta din urmă, planul ministrului tinde să promova instrucția primară (poporala) să, ca și să aibă efect mai mare asupra vieții practice, și ca învățămēntul primar să fie capabil să împlini misiunea lui socială.

Noul plan înmulțește orele de predare peste săptămānă, fără însă de-a îngreuna prea mult pe elevi, și cel mai mare număr de ore se va întrebui pentru exercițiile practice.

Planul va fi introdus cu începutul anului școlar 1903—1904 pentru cursul prim.

Craiova, 28 Dec. st. v. 1902.

(*Vieța socială. — Societăți de binefacere. — Mișcarea culturală și literară.*)

I.

Când te uiți, cum sciu să trăiescă străinii, mai ales Germanii coloniști prin oreșele noastre din România, pare că simți un fel de gelosie, comparându-i cu Români. Societăți de cântări, felurite petreceri, după anotimpuri, ieră în sălone, vara în aer liber, în grădini său, în camp; distracții însotite de cântece și dansuri, admirabil executate de nișce omeni, care munesc totă săptămāna și umblă în bluze de mășteșugari; societăți de ajutor reciproc în deosebite împrejurări. În ceea ce acestora se vede apoi și în viața familiară în simțiminte de iubire și devotament al fraților, rudeniilor și amicilor, și într'un traiu mai bun, mai igienic și mai rațional.

Români petrec timpul lor liber în fumul infect al cafenelelor; și pentru fără mulți, timp liber sunt tōte dilele de dimineața păna sâra. Er năoptea o petrec păna târziu în sindrofii, său ceaiuri familiare. Si distracția lor cea mai îndatinată e jocul de cărți, o adeverată plagă a societății noastre. Chiar la cluburi când mergi, déca nu joci cărți său table, n'ai ce face, n'ai cu cine schimba o vorbă.

O plăcută variație ar fi, ieră teatrul, iustiția destinată și o înaltă școală de cultură morală și intelectuală.

La Romană domnea superstiția, că nu se poate face său dică în acăstă di, decât ceva bun, care va simboliza apoi binele de care se va împărtăși omul în cursul întregului an.

Romanii se îmbrăcau deci în haine albe și eşind pe străzi și urau tōte cele bune. Se dedea tot odată căte o ramură de finic, căruia i-se atribuia putere curățitoare. Mai târziu însă darul simbolic fu înlocuit cu alte daruri ca: miere, curmale etc., ca semn pentru ca viața să fie dulce în cursul anului. Se mai dedea și căte o monedă de aramă cu efigia lui Iahus. După ce Roma a devenit capitala universului, cadourile de anul nou cele simple și puritane fură înlocuite cu obiecte prețiose de artă. Impărații primiau o su-medenie de obiecte prețiose, ca semn al supunerii.

Eu nicădaruri, nică obiecte simbolice nu pot da celor ce vor ceta aceste rânduri, déca le fac și eu o urare, și acă este isvorită din gândul cel mai curat:

Să cultivați armonia între frații de un sânge!

Insă la noi teatrul e așa de puțin cercetat, încăt bieții actori, ca să atragă lumea, jocă mai mult opere și operete.

Asemenea au început în ieră acăsta din nou conferințele Ateneului, care se întâlnesc în sala teatrului, și conferințele de Sâmbăta, în saloul cercului profesional: lucrările care cer ostenelă și sacrificiu din partea conferențiarilor, déca sunt cu atât mai salutare, cu căt ele nu numai procură publicului o distracție plăcută, déca contribuie la cultura spiritului și a inimii prin vulgarisarea sciinței, literaturii și artelor. Conferințele suplinesc la noi și predilecții din biserică, care ar trebui să se țină Duminecile și sărbătorile, însă cari lipsesc mai tot-deuna, deși predilecții, împreună cu muzica vocală și instrumentală, sunt parte cea mai însemnată și mai atrăgătoare în cultul religios.

Până în anii trecuți era aici o societate numită „Basarab“, înființată de cățiva magistrați, profesori și advocați, pentru ajutorul elevilor și elevelor lipsite de mijloace de la școalele primare. Societatea se susține prin solemnitățile organizate cu ocazia împărtășirii hainelor, înainte de Crăciun prin spectacole, conferințe și mai ales prin colecte. Locul acesteia l'a luat astăzi alte societăți de binefacere, tot pentru tinerimea școlară. Cea mai însemnată societate de felul acesta este în Craiova „Ospătaria școlară“, pentru înființarea și întreținerea cantinelor școlare.

Încă de la 14 Ianuarie 1898 d-l Sp. Haret, ministrul instrucției publice, desează o circulară pentru înființarea cantinelor școlare. În Ianuarie 1899, d-nele craiovene înființă numita societate pentru cantine. În acel an se deschise de-o campanie a singură cantină, cu 100 de tacâmuri la școală Triscu. Aici sunt cantine la liceu și la tōte școalele primare, unde elevii săraci și acei cari locuiesc prea departe de școală, găsesc la amiajă, pentru prețul de 10 bani său centime, un nutriment simplu, însă igienic, pâne și o mâncare variată, în fiecare zi.

Minimul preț de 10 bani s'a pus înnamai, ca elevul său eleva să scie, că nu se nutresce de pomană, pentru că acăsta ar contribuie la înbănuirea simțului de demnitate personală, care trebuie dezvoltat, și-ar deprinde cu cersitoria. Pentru copiii orfani său de tot lipsiți, societatea îngrijesc se li se dea biletele necesare pe altă cale; déca să scie elevul, că el își plătesc hrana și că la masă, ca și în școală, este egal cu ceilalți.

Societatea întreține cantinele din fundul ei, care se compune din cotisațiunile membrilor de căte 2 lei pe lună și 1 leu la înscriere, din donațiuni și produsul reprezentanților său altor sărbători organizate în folosul Societății, din banii adunați în cutiile puse pentru acest scop în localurile deosebitelor autorități, precum și din sumele câștigate din vânzarea bonurilor de căte 10 bani, său de-adreptul școlarilor, său părinților, societăților de binefacere, ori persoanelor caritabile, care le cumpără, ca să le împărtășească cu totul lipsiți de mijloace. Societatea are, încă din 1899, un fond de rezervă de 4300 lei, sumă care se află depusă în casa primăriei, pentru cantine. Primăria comună înscrie în fiecare an în bugetul său căte o sumă pentru acăstă societate; așa în anul trecut, 1901, înscrise 1000, în anul 1902, 1500. Tot pentru cantine s'au trecut în bugetul școlei Trișcu lei 1500; er în bugetele bisericelor Madona și sf. Ilie căte 500.

Activitatea și devotamentul domnelor societare pentru bunăstarea cantinelor, sunt demne de admirat. Membrii în comitet său simple societare, persoane din elita Craiovei, se duc în fiecare di, pe oră ce timp, ca să inspecteze mesele cantinelor; asistă și uneori iau parte chiar la pregătirea alimentelor și la serviciul mesei.

Un merit deosebit pentru „Ospătaria“ și cantinele școlare, și în genere pentru educația sănătoasă și practică a tinerimii, il are d-l N. Romanescu, actualul primar al Craiovei. D-sale și se datorează și alte îmbunătățiri în școalele primare, cum sunt introducerea tablourilor istorice, care

repräsentă evenimente din istoria patriei și personaje istorice, introducerea lucrului manual și a mijloacelor pentru acest scop. La propunerea și stăruința sa, ca reprezentant al Craiovei în Camera legislativă, „Ospătaria“ școlară e recunoscută ca personală morală din Martie trecut (1902).

Altă societate de binefacere, demnă de laudă, este „Amica copiilor“. Într-o di, înainte de Crăciun, trecând pe calea Unirii, vădui în curtea d-lui general Gigărtu o numărătă grupă de copii sărbători, fiecare cu căte un pachet de haine în brațe; er de altă parte o mulțime de trăsuri și cupeuri. Era sărbătoarea societății „Amica copiilor“, care se întrunise, ca să împartă haine de iernă elevilor și altor copii sărbători. Gentila domnisoră Gigărtu, presedinta societății, a adunat de vre-o doi ani în jurul său pe toate amicele sale din Craiova și a înființat acăstă societate. Ea se susține din cotisațiunile lunare ale membrilor, din donațiuni, din baluri și alte sărbători organizate cu scop de binefacere; și împarte în fiecare an haine și încălțămintă la căte 60—70 de copile.

Anul 1902 în străinătate.

Anul 1902 a fost bogat în evenimente politice însemnate. Lupta oare mare, deși latentă, s'a dat și anul acesta pe teren politic, comercial și economic între cele două mari grupări de state și popore.

Lucru firesc, că în virtutea numărului populației sale, a puterii ei economice și politice Rusia a avut rol de căpătenie, a dirigeat așa dicând tōte. Rusia întărindu-se și întindându-se în Asia, pare a se fi apropiat c'un pas mai mult de realizarea testamentului Tarului Petru cel mare. Rusiei i-a succed să ia aproape de tot în stăpânirea sa Tibetul, în Persia construind oalea ferată de la Oceanul Indian, paralizând în chipul acesta politica comercială a Germaniei în Asia mică. Fără a mai vorbi de Mandșuria, Rusia își executa strălucit planul său de epausiune în Orientul estrem, unde așa mănuva având măna liberă și va putea concura cu orăcare din marile puteri.

In Europa vră de-o campanie pace, căci problemele mari în Asia nu și le-a rezolvit încă pe deplin. Si în partea acăstă a globului însă, ajutat și sprijinit pe alianța cu Franța, colosul de la Nord dă tonul în așa numitul „concert european“. Diplomatia rusescă a sciat și anul acesta să profite de neorânduile din Peninsula balcanică, și am vădut cum chiar diletele trecute Tarul Nicolae și-a trimis într-o lungă călătorie politică pe reprezentantul său, contele Lansdorff, ca să pregătească un nou succes al său în Balcani, sub titlu, că ar vră să mențină aici status quo și că ar voi să se scutesc Europa de isbu-nirea unui răboiu.

După sfîrșitul comediei din China pe urma căreia erași numai Rusia a tras folose reale, Germania, a două putere mari europeene, a căutat să rezolve anul acesta mai mult probleme interne. In afară de ciocnirea cu Venezuela, în care merge alături de Englerta, Germania n'a interprătă acțiuni mai mari în afară de granițele imperiului său. A fost însă cu atât mai neobosită în aranjarea marilor cestiuni interne. Prin votarea tarifului vamal protecționist, ea dă o crâncenă lovitură agriculturii și comerțului celorlalte state, și în privința acăstă va suferi pagube mari și incalculabile mai ales agricultura țărilor, care compun regatul sf. Stefan. C'un zel vrednic de-o causă mai bună, guvernul și politica internă germană s'a aruncat asupra nemocinilor Poloni, suspuși săi proprii, isgonindu-le limba maternă din școle și prin măsură de colonisare urmăind desființarea individualității lor naționale.

Anul 1902 i-a rezervat Englertei realisarea unei dorințe mari, ce o nutrea po-

Pe la noi este obișnuită de asemenea felicitarea în persónă, déca fără multă trimis felicitările prin poștă chiar și în raionul orașului, unde își au cunoștuții domiciliul. În România cu deosebire este la modă a schimba bilete de felicitare cu toți cunoștuții. Mulți cheltuiesc căte 8—10 lei numai pentru mărcile cu care se trimit biletele, er bieții oficienți de poștă au mult de lucru la anul nou. Factorii postală lucrează cădea năoptea la sortarea biletelor și căte o săptămānă întrăgă umblă la împărtășirea scrisorilor însotiti de căte doi „adjuțanți“, care părăt coșul cu biletele.

In unele locuri s'au ridicat vocile contra acestui us, său mai bine abus, și s'a introdus obiceiul de a contribui o sumă de care pentru scopurile de binefacere, ca rescumpărare a felicitărilor de anul nou. Numele contribuenților se publică apoi prin diare, déca cu tōte acestea păna acum n'au găsit imitatori destui, ca să se părăt dice, că trimiterea biletelor a început a se înlocui prin contribuiri. —

In Franța sărbătorile de anul nou au caracter popular și sunt mult mai sgomotose, de căt celea de la Crăciun.

Anul nou avea mare însemnatate și în timpurile vechi.

ulațiunea ei: *încheierea păcii cu Burii* în 1 Iunie. După jertfe colosale aduse din ambele părți beligerante, și după pierderi iespus de mari în sânge și bani din partea Engliterei, lupta inegală din muntii și văile Africei-de-sud s-a sfârșit. Burii și-au pierdut libertatea și independența de stat și Chamberlain, făuritorul jugului Burilor, s-a dus în Transvaal, Oranje și Capland, ca să se plimbe printre farmele arse și pustuite, printre ruinele lugubre ale poporului, care și în cădere sa a fost model de eroism și virtute bărbătescă.

In Franța s-a provocat un vehement „kulturkampf” prin execuțarea legilor relative la școalele congregațiunilor. Rolul acesta i-a revenit guvernului radical Combes. — Spania a fost cercată de răsărit de revoluții interne și de greve mari, care i-au stânginit în mare parte lucrarea de consolidare a raporturilor interne. — In Belgia socialistii au provocat de asemenea disordini mari, încât era păcăt ca guvernul, care se razină pe o majoritate clericală, să cadă.

Sărtea, ce i-se pregătesce Turciei cine nu o cunoște? Tot anul ea a avut de lucru cu bandele revoluționare bulgare, care au trecut în Macedonia aruncând taciunele revoluției în populația dispusă de alțimintrelea a-i sprijini, Macedonia, Albania, Serbia-veche și alte teritorii europene stăpânește încă de „omul bolnav”, sunt adăugați mai mult ca vre-o dată cel mai prielnic teren pentru lupte crâncene, și Rusia s-a îngrijit să atifice pe „Slavii săi” pe sub ascuns în contra subredei construcții a imperiului dirigeat din Yldis-Kiosk.

In contrast cu situația turbure și nesigură din țările de pe malul drept al Dunării, dincă ce pe malul stâng, în regatul liber și independent România, s-a lucrat cu spor și neobosit pentru consolidarea situației financiare și economice, astăzi bărbății marcanți din străinătate n-au avut decât cuvinte de laudă față cu mersul firesc al desvoltării interne și a politicei statului român. Téra intrégră a serbat cu mândrie și înșufletire aniversarea luptelor ce le-a purtat vită armată română acum 25 de ani pe câmpurile Bulgariei, recumpărând prin săngele său neașternare. Serbările acestea au fost înconjurate prin vizita ce a facut regele Carol la Rusciuc și prin excursiunea de la Plevna. Memorabile sunt cuvintele rostită de bătrânul metropolit bulgar Constantin, care cu ocazia aceasta dise, că Regele Carol a mers în Bulgaria, ca să arate calea și să întârscă curagiul principelui Bulgariei, și că Bulgaria, tără mică și neputincioasă, va păstra o vie recunoșință pentru tot ce a facut România, liberându-o de sub jugul turcesc. — La 14 Decembrie, aniversarea căderii Plevnei, s-a încheiat și răstignirea măreței serbării ale fraților noștri. Cu ocazia acestei prânzuri, ce s-a dat la palat și la care au asistat toți generalii în viață, cari au luptat pe câmpurile Bulgariei, Regele Carol a ținut un remarcabil toast în care a spus între altele: „Am mers la Grivița spre a mă întâlni cu dragoste și venerație înaintea acelor vrednicici fi ai tărei, cari și-au jertfit viața pentru neașternare României. Uu sfert de veac a trecut de atunci, și faptele răsboinice sunt încă vîî în mintea noastră; însă mai trebuie să rămână în sufletul nostru amintirea eroilor, cari au scris cu sângele lor cea mai frumosă pagină a istoriei noastre naționale”....

SCIRILE DILEI.

— 31 Decembrie v.

An nou fericit, cu îsbândii în toate, dorim cetitorilor, colaboratorilor, corespondenților și tuturor amicilor făciei noastre.

Curs practic de industrie de casă. Ministerul unguresc de agricultură a organizat pentru ieră acăsta 350 de cursuri de industrie de casă și agricultură în întreaga țară. Astfel de cursuri se vor ține în următoarele comune din comitatul Bra-

șovului: Sânpetru, Satulung și Tărălungeni.

Divorțul părechii Lonyai. Diarul „Zeit” din Viena scrie, că contele Lonyai Elemer și prințesa Stefania se află în ajunul divorțului. Vieta lor familiară a fost turburată în timpul din urmă de mari și acute divergențe. Se dice anume, că contele Lonyai, afăndu-se ambii soți în Franță, și-a părăsit nevasta fără de a-i spune, că unde se duce. Fapta acăsta a contelui a măhnit nespus de mult pe prințesa Stefania, care să și fi propus firm, că îndată ce-i va fi posibil, va deschide proces de divorț.

„Earășii gendarmi atacați”. De căte ori se întâmplă, ca gendarmii se facă us de arme, anumite foi totdeauna presintă lucrurile astăzi, că gendarmii au procedat din legitimă apărare, fiind atacați. Așa scrie și acum „M. P.” din Clușiu, că fețiorii din Tritul-de-sus atacând pe doi gendarmi, aceștia au făcut us de arme. Un flăcău a căzut mort, și numărul răniților este necunoscut.

Funcționarii c. f. u. pentru Ungurii din Brăila. Ungurii din Brăila au adresat prin August a. tr. o cerere către direcția căilor ferate ungare din Clușiu, rugându-se să le dea un ajutor ore-care pentru întrepătrirea școalei și bisericiei. Funcționarii au inițiat o colectă, al cărei rezultat, 1144 corone, l-au trimis ca dar de Crăciun Ungurilor reformați din Brăila.

Agresiune asupra unui diarist. Directorul diarului „La Roumanie”, dl. M. Papamihalopol din București, având dilele acestea o altercație cu un ofițer, a fost atacat cu sabia. D-l Papamihalopol a fost grav rănit la cap.

Răscumpărare de felicitări. Spre scopurile culturale ale despărțimentului „Timișoara” al Asociației pentru literatură română și cultura poporului român, — special pentru a cumpăra cărti de a premia la esamenele finale copiii de la școala noastră poporale, ca răscumpărare a datinei de a trimite gratulără la anul nou — au contribuit: George Breban Ghilad, Dr. Lazar Simon, Iuliu Hațeg Belintă, Costa Maniu, Dr. Petru Telegă și Emanuil Ungurianu Timișoara căte 10 cor. Dr. Traian Șincai Vinga și Iacob Marian, Timișoara căte 6 cor. Gerasim Sîrbu Belintă, Dr. Aurel și Lucia Cosma, Dr. Valeriu și Paulina Mezin, Ioan Pepa Buziaș căte 5 cor. Victor Russu Utvin, Vincentiu Pop Jebel căte 4 cor. Nicolae Groza Sân-Mihaiul român, Gavril Sălaşanu, Timișoara, Ioan Nedelcu Buziaș, Nicolae Popa Feni căte 3 cor. Dr. Cornel Iancu, Dr. Cost. Manea, Dr. Ioan Mezin, Dr. Alexiu Popoviciu, Arcadie Oprean, Aleșandru Mihuțiu, Nicolae Gherdan, Romul Nicodin, Timișoara, Ioan Plăvoișin, Vasile Vaianu Mehala, Dimitrie Popovici Budinț, I. Ionescu, Teodor Pocan, Vasile Ciuta și Daniela Loihiță Jebel, Nicolae Vulpe Jadani, Paul Iancu Obad, Teodor Cioloca Șipet, — Vasile Terebent Iezvin și George Ciocoi căte 2 cor. George Lupșa Blajova, — Petru Ionaș, Ioan Russu preot Parta, Aleșandru Buibaș, Ioan Bandu, Ioan Micleșcu, Francisc Buzașu, Cornelius Proștean, Ioan Lenger, Dimitrie Vancu, Romulus Cărăbaș Timișoara, Petru Bandu Obad, Nicolae Danciu, Gligorie Paliciu Jebel căte 1 cor. Școlarii de la școala română confesională superioră din Jebel 44 bani. Teodor Ioaneș Bencecul român 1 c. 20 bani. — Comitetul despărțimentului.

Pentru masa studenților români din Brașov au mai intrat: dela d-l Dr. Tiberiu Brediceanu, secretarul „Albinei” 5 corone, de la d-l Ioan cav. de Pușcariu, jude de curie în pensiune, Bran, 5 cor. Primăvara marinimoșii donatorii cele mai multămîte. — Directiunea școl. medie gr. or. române.

Polite furație. Evreul Filip Herșcovici din Var era mare cămătar. Locuitorii din țările satele șidimprefjur și erau datori. Mercuri noptea au intrat niște oameni mascați în casa lui Herșcovici și legându-l pe

Herșcovici și pe nevasta lui, li-au astupat gura și deschișând dulapurile cu cheile ce le-au găsit sub perină au luat 84 de polițe (cambii) împreună cu registrul în care erau trecute polițile. Erau în dulap și banii gata, de aceia însă nu s-au atins. Valoarea polițelor reprezentă 170.000 corone. Gendarmeria a arestat până acum 8 indivizi. Ca autori morali erau bănuiti Martin Podhel și Adam Mesinski, cărora li-să facut perchezitione, însă fără rezultat. Herșcovici s-a speriat să de tare în cât s-a bolnavit greu și în fiecare cîs i-se aştepta moarte.

Bătălie între husari și infanteriști. Duminecă după amiază era dans la birtul lui Gires din Blumăna. Un husar însă s-a supărat foc pe un infanterist, care juca cu alăsa înimii lui și s-a luat la cărtă cu infanteristul. Cărtă a degenerat în bătălie între husari și infanteriști și poliția împreună cu patrula militară numai cu greu i-a putut despărții, arestand pe înfiriații fi ai lui Marte.

Gornic dispărut. M. Kiss, gornicul stabilimentului de ferestre a contelui Mikes din Gelencze, a dispărut de vîr'o 3 septembrie și cu toțe cercetările jandarmeriei n'a putut fi regăsit. După cum i-se scrie lui „Br. L.”, nevasta gornicului în măhnirea ei a tot plâns după bărbatul său, până și-a perdu vederea cu desăvîrșire.

A sărit din tren. Se scrie din Timișoara cu data de 10 Ianuarie: Eră dimineață pasagerii trenului, ce venia de la Vîrșet, au fost matori unei scene înfiorătoare. Tânărul Ioan Humiță din Jebel venia cu trenul de la Vîrșet, unde fusese de sărbători la nisice neamuri ale sale. Humiță care chefuise noptea, a adormit în tren și nu se deșteptă decât în momentul, când trenul pleca din gara Jebel. Repede și-a aruncat bagajul pe ferestră și deschișând ușa a sărit din tren, fără ca să asculte de cei lăsăi pasageri, care și spuneau să nu sară. Săritura a fost însă atât de nenorocită, încât Humiță și-a sdorbit capul și a rămas mort pe loc.

Studentul dispărut s-a găsit. Am adus scirea, că studentul ungur M. Lăatos din Ciuc-Sereda a dispărut în drumul său din Budapesta spre casă. Numitul student a sosit acum în pace acasă. El își intrerupsese călătoria în Clușiu, unde la un chef și-a cheltuit banii, astăzi că a trebuit să aștepte până își va face rost de alii.

Superstiție ne mai pomenită. Serișorii străini mereu scriu despre poporul nostru, că e superstitios. Acuma ceteam într-o făie germană („Frkf. Ztg.”) un cas estera-ordinar de superstiție întemplat într-o comună din Germania, nu departe de orașul Erlangen. O găină a unui tărătan trecu în curtea vecinei și intră în grăjd. Aici sbură pe spatele unei vaci. Tânărana vădând găină în spatele vacii, îndată a fost gata cu judecata, că astăzi nu-i găină, ci strigătie (șisă). „Acuma văd, de ce nu dă vaca lapte” își dise femeia. Chemând două servitori prinse găină și îi dictă repede sentință de moarte prin ardere. Au făcut deci foc și au aruncat găină viuă în cupor, unde a ars sărmana în chinurile cele mai grozave. Afacerea se află înaintea judecătoriei, unde vecinul a reclamat despăgubire pentru găină martirizată.

Impușcat din nebăgare de sămă. Alesandru Barta din Borgo-Bistrița fu invitat la cină Joia trecută la prietenul său Emeric Berczi, lucrător la ferestră. După cină Barta scote din buzunar un revolver, vrând să splice prietenului său mechanismul. Revolverul se deschiră însă din nebăgare de sămă și glonțul pătrunse în peptul lui Berczi. Rănirea a fost gravă și Berczi fu transportat în stare desperată la spitalul din Bistriță.

Concert. Precum suntem informați, muzica comunală are de gând să organizeze un concert în favorul înființării unui fond pentru sprijinirea bolnavilor. La acest concert își va da concursul și societatea filarmonică. Se speră, că întreprinderea aceasta filantropică va fi sprijinită de publicul brașovean.

NOU ABONAMENT LA

„GAZETA TRANSILVANIEI”.

Cu 1 Ianuarie st. v. 1903
se deschide nou abonament, la care invităm pe toți amicii și sprijinitorii făciei noastre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: Pe un an 24 corone, pe săse lună 12 corone, pe trei lună 6 corone, pe o lună 2 corone.

Pentru România și străinătate: Pe un an 40 franci, pe săse lună 20 franci, pe trei lună 10 franci, pe o lună fr. 3.50.

Abonarea se poate face mai ușor prin mandate postale.

ADMINISTRATIUNE.

Pentru „Casa Națională.”

Au mai intrat contribuiri de la următorii domni:

Dr. Alexandru Moesonyi (Birchiș) cor. 20. Paul Munteanu locot. colonel i p. 3, Dr. Ioan Borcia profesor (Sibiu) 2, Lazar Iernea protopop 1, Antoniu Iernea n. Cicorenescu (Ciomaköz) 1. Ioan Iepure 2, Nicolae Radu 2, D. Chioreanu 2, Octavia Toljan 1, Dr. Gavril Cosma 3, D. Negrean 2, Sabin Ignat 5, Dr. Ion Ciurdar 5, G. M. Marinescu 1, Nicolae Fabian (toți din Beiuș) 1. Dr. Eugen Bran, avocat (Teaca) 5. Ion Dologa, preot (Borgo-Tiha) 2. Simeon Ciuci, paroch (Mociu) 2. Dr. Dionisie Loghin, avocat (Bistrița) 5. Dr. Andrei Monda, medic 5, Ion Marcu, învățător (Sângereiul - rom.) 2. Simeon Dragomir, notar cerc (Gurasada) 3. Petru și Aneta Călciumaru (Orșova) 4. Laurian Bercian, redactor (Orăștie) 2. Dr. Lazar Simon, avocat (Ciacova) 5. Simeon Jivoinovicu, contabil 2, Andrei Murășanu (Boșorod) 4. Iosif Nedea (Oravița) 10. Pompiliu Predovici, paroch (Vingard) 1. Iuliu V. Albini notar și soția sa Elena n. Iancu (Zlatna) 3. Dr. Georgiu Ilie, avocat 3, Basiliu Băsota, jude reg. i. p. (Clușiu) 10, (in scop. rec. fel. de Anul nou și pentru cunună pe mormântul fericitilor Onorii Tilea, Dr. Ioan Rațiu și Mih. Andreica). Francisc Cosma (Peza) 1-50. Din agenția „Satul nou” a desp. „Panciova” al Asoc.: Stefan Negru, măsar 1, Lazar Ortopan, comerciant (Satul nou) 1. Ioan H. Lalai, notar (Săscior) 5. Dr. Ioan Chereches, avocat (Des) 5. Dr. Alexandru Vajda și soția (Olpret) 10. Dr. Constantin Popovici, avocat (Beiuș) 3. Dr. Ioan Rednic, medic cerc. (Vașcău) 3. Iosif Lita, paroch (Iclod) 1. Dr. Zosim Chirtop, avocat (Câmpeni) 10. Nicolae Florescu (Ighiu) 3. Antoniu Pop (Bucerdea) 2. Metes Moisă (Cricău) 2. Achim Totoșan (Chișfalău) 2. Enea Pop Bota (Sărd) 1. Matei Bărsan, căpitan (Făgăraș) 2. Petru A. Mihut, paroch (Hondol) 2. Stefan Vior (Orșova) 5. Simeon Stoica, medic (Bran) 3. Dr. Pavel Oprîea, profesor 2, Ioan Cuceanu, comerciant (Braji) 2. Terențiu Popoviciu, notar (Rieni) 2. Familia Ilariu Mușiu Uechia (Sibiu) 5. Ioan Chirca vice-notar (Săliște) 2. Avram P. Păcurariu, protopop (Hunedoara) 4. Ioan Theodorovits major c. și r. i. p. (Timișoara) 4. Jovian Murășan, protopop (Turda) 3. Dr. N. Hângănu (Bogorod) 2. George Boldea, cassar la „Ariesana” 4. Ioan Mesaroș, avocat (Turda) 3. George Vlăsă, protopop, capelan militar (Eger) 4. I. Nistor, privatier (Vale) 1. Dr. Nicolae Comșa 3. Ioan St. Banciu 3. Ioniș P. Comșa 3, Ilariu B. Comșa (Săliște) 2. Oprea Steflea 2, Locot. Florian (Sibiu) 3. Dr. George Linul, avocat (Bistrița) 5. Traian Radu și soția Otilia n. Florescu (Feneș) 3. Ludovic Gürcea, preot și soția Maria n. Tănase (Trempoale) 3. Ioan Cismas, sub notar cerc., 2. Petru Pătrăgenar II jude (Zlatna) 2. In total cor. 718.10.

Sibiu, în 12 Ianuarie 1903.

Dr. C. Diaconobich.

Ce se va întâmpla în 1903?

Profetiile astrologului Dr. Ely Star.

Faimosul astrolog Ely Star din Montmartre (Paris) a făcut horoscopul anului 1903.

Etă acel horoscop, care de altminteri e foarte interesant... pentru cei ce cred:

„Anul 1903 nu ne rezervă nici vre-o cometă scintietoare, nici conjunctiuni planetare neobișnuite; vom avea numai o eclipsă inelară de soare la 28 Martie st. n.

Nimeni nu poate săgădui influența cometelor și a eclipselor asupra evenimentelor pământesci.

Cometii sunt factorii inteligenți ai sorilor din spațiu, ele sunt însărcinate să transmită de la un sistem planetar la altul efluviile vitale emanate din soi (stele ceea ce este tot una).

Ele sunt „semînța“ lumilor.“

„In Franța, în 1903, guvernul francez va avea șanse în Ianuarie și Maiu, șanse în ce privește situația față de strîngătate și plata impositelor.

Prin nouă decrete, ce se vor vota, resursele publice se vor mări și încrederea generală va renasce.

In luniile Martie și Iulie vor fi turburări la cameră, câteva ministeriale se vor perfinde la cărmă; ele se vor forma cu mare greutate, ceea-ce va bucura mult pe inimicul republicei și va provoca câteva turburări.

Va avea loc de asemenea un atentat anarhist în contra actualului prim-ministru, său în contra președintelui, între 22 Februarie și 22 Martie.

In Iulie, greviștii vor face să se vorbesc de ei și aliații noștri Rusia va avea de lucru în Estremul-Orient.

Vor avea loc de asemenea răsbioare importante, în Asia însă. Aceste răsbioare vor fi navale și nu vor lua parte, decât Anglia și Rusia.

In strengătate se vor face comploturi anarchiste, în contra capetelor încoronate și mai ales în Spania, Germania și Austria.

La 1 Aprilie se va face o încercare de asasinat în contra unei persoane ruse însemnate.

Văd de asemenea turburări populare, vîrsări de sânge în Germania, Rusia, Statele-Unite și în China.

Tarul va fi neliniștit, tăcut și bolnav.

Sultanul va fi în pericol de moarte, în urma unei revolte, ce va isbuuci chiar în palatul său.

Puterea va fi foarte sdrucinată în Anglia și în Turcia.

Imperatul Chinei nu va fi de loc în siguranță.

Președintele Roosevelt va fi victimă unui accident.

Regele George va abdice cu siguranță.

Epidemii de friguri galbene vor face numeroase victime în Rusia, în Transvaal, Turcia, America, Japonia și Australia.

Vor fi numeroase accidente de drum de fier în Anglia, Germania, Austria și în Canada.

Cutremure de pămînt vor fi în Grecia, Transvaal și în Japonia.

Arhipelagul se va cutremura rău în 1903.

Minele de aur vor da o producție excelentă în Canada și în Africa de sud.“

E interesant, că cu privire la peninsula Balcanică astrologul francez nu predice nici un fel de turburare a păcii.

Dr. Ely Star, spune despre desastrul de la Martinica, că el a fost profetizat cu un an mai înainte, din cauza celor 7 planete, care se intâlnesc tot la un loc, într-un spațiu foarte restrâns al cerului, ceea-ce nu se întâmplă deobicei.

Acăstă catastrofă a mai fost anunțată a doua oară în 1902 la 1 Ianuarie într-un mare diar parisian.

Să vedem acum ce se va realiza din ceea ce a profetit Ely Star pentru anul 1903.

Reprezentări, concerte și petreceri.

Reuniunea femeilor române din Hunedoara invită la petrecerea cu dans ce o va aranja Sâmbătă la 11/24 Ianuarie 1903 în sala hotelului „Rimbaș“. Începutul la 8 ore sera. Prețul de intrare: de persoană 1 cor., de familie 2 cor. 40 fileri. Venitul curat în favorul reunirii femeilor române pentru înfrumusețarea bisericii din Hunedoara. Contribuiri se primesc cu multă înțelegere și se vor publica.

Corul plugărilor români din Bod invită la reprezentăția teatrală declamatorică împreună cu joc, ce se va ține Luni în 6 (19) Ianuarie 1903 (diua de Bobotă). Începutul la 7 ore sera. Prețul intrării, Locul I 1 cor., locul II 60 bani. Ofertele marinimoase se vor publica.

Programa: 1. „Lai făcut de rîs săracul“, poezie de Th. D. Speranță. 2. Hrășcu Boccegiul, cântecel comic de V. Alexandri. 3. Un solo de soprano*. 4. „Otrava de hârciog“*, comedie de A. Pop. După reprezentăție joc.

Literatură.

A apărut Nr. 1 al revistei literare „Luciferul“, anul II. Ca esterior se prezintă într-o formă modernă și atrăgătoare. Numărul acesta conține lectură interesantă și variată: „Quo Vadis“, de Al. Ciură; „De mult“ poezie de Octavian; „Ales. Papiu Ilarianu și decorățiunile de la 1850“, de Dr. I. Ratiu; „Să érasă și să vie“, poezie de Agog; „Educație etică“, de Neli Cotronea; „La Crăciun“, schiță de Simin; „William Crookes“ (Pagiș din Hades), de G. Todica; „Crysantema“, poezie de I. C. Popescu; „Despre sexul frumos“, conferință de Iustin Nestor; Folklor (Descărțe și lecții) de E. V. Degau; Bibliografie; Darul de sămă.

Pe lângă frumosale ilustrații „Nascerea Domnului“ și „Christos“ („Christos înaintea lui Pilat“ de M. Munkacsy), „Luciferul“ publică și musica figurei a 3-a cu finale, din Valsul ocasional, Superiori datorită compozitorului Jacob Mureșianu, autorul baladei „Mănăstirea Argeșului“.

„Cea mai frumoasă parte a compoziției (valsului) — serie „Luciferul“ — este fără îndoială, cea din urmă, pe care măestrul a avut amabilitatea să o da nouă. Din figura aceasta... transpiră atâtă gingășie și atâtă poesie, incât nu-nă îndoim, că în scurt timp valsul acesta are să devină tot așa de popular, ca celelalte mult apreciate compoziții ale măestrului.“

NECROLOG. Subscrișii cu inima înfrântă de durere aduc la cunoștință tuturor rudenilor, consângenilor, amicilor și cunoșcuților trecerea din viață a scumpului și în veci neuitatului lor și, frate, cununat și unchiu **Drd. Aurel Petrovici**, candidat de avocat, reposat în primăvara vieții în etate de 23 ani, împărtășit fiind cu s. taine, după scurte deră grele suferințe, în 27 Decembrie 1902 (9 Ianuarie 1903). Rămășițele pământesci se vor pune spre vecinica odihnă în cimitirul gr. or. rom. din Pilul-mare, în 29 Decembrie (11 Ianuarie) d. m. la 1 ora.

Fi-ei țărina ușoară și memoria binecuvântată!

Georgiu Petrovici preot, Ana Petrovici născ. Bozgan ca părinți. Georgiu Petrovici preot, Silvia Petrovici mă. Stoian, Veturia Petrovici ca frate și surori. Ioan Stoian preot, Mariora Costa mă. Petrovici, cununată și cununat. Elisabeta, Livia, Valeria, Olimpia, Romulus nepote și nepot

ULTIME SCIRI.

Petersburg, 13 Ianuarie. Conteles Lamsdorff, după ce va fi luat avisul Tarului, va comunica contelui Goluchowski concluziunile guvernului rus în cestiuinea macedonénă. Numai după acăstă, cei doi cancelari vor discuta prin organul ambasadelor respective din Petersburg și Viena, proiectul definitiv al acțiunii austro-ruse.

Diverse.

Tablouri vechi representând pe Christos. Nică în Testamentul-nou, nici în serierile vechilor părinti ai bisericiei nu găsim o descriere amănunțită și esactă chipului lui Christos. În secolul al doilea după Chr. aderenții lui Carpoerates arătau un chip al lui Christos, pe care se preținde că l'a pictat Pilat. Cea mai renumită reliquia rămase de pe acele timpuri este „naframa Veronichii“, cu care Mântuitorul și-a sters față când mergea spre Golgota. Năframa acăstă se păstrează de 1297 în Roma și se arată peregrinilor din lumea întrăgă, care în săptămâna patimile se duc la Roma. Tablourile vechi reprezentând pe Christos, care s-au aflat în catacombe, locurile de refugiu și rugăciunile primilor creștini, se deosebesc fără mult unele de altele și nă au asemănător decât întrătăta, că reprezentă pe Mântuitorul cu figura-i finală și sveltă. Un tablou din secolul al doilea reprezentă pe Christos cu păr lung și cu față fină, în gustă. Nă rămasă însă posteritatea nici un tablou, care să reprezepte răstignirea pe cruce.

Un pianist original e fără îndoială Mr. Berdeverry, care concerteză în Paris. El cântă pe un pian construit după placerea sa și conform artei lui de pianist — anume execuția „Cavaleria rusticana“ cu decese revoler. Stă cincă pași departe de pian, în fiecare mână ținând câte-un revolver din care descarcă pe clapele pianiului, er instrumentul produce melodia fără de a greși un tact măcar. Fieresc că astfel procedând, execuțarea piesei e cam sgoinotă, deră în același timp produce un efect extraordinar. Artistul răsboinic, care e permanent ascultat de un public mare își va îmbogăti în curând repertoriul. Lui-i a succes a asigură reușita execuției unei partituri din opera „Andre Chenier“.

Sosii în Brașov.

Pe diua de 12 Ianuarie n.

Europa: Vosseler, Pestă; Gross, Czimer Wagner, Fleischer, Viena; Hay, Szabadka; Mocanu proprietar, N. Baczon; Gross, Linz; Dobrescu, funcționar, Ionescu, proprietar, Iorgulescu, comerc Bucuresci.

Orient: Dobrescu, funcționar, Ionescu, proprietar, Sinaia; Mețianu, protopop, Zernescu.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Traian H. Pop.

An nou fericit!

tuturor stimărilor mei clienți din oraș și din împrejurime, și rog și pe viitor binevoitorul lor sărijiu

cu totă stima

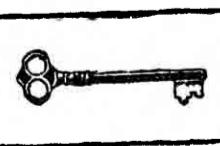
Friedrich Schmidt

friseur
Tergul Tailor nr. 30.

Săpun în rude SCHICHT.

M A R C A :
Cerbul și Cheia

Săpunul cel mai bun și cu spor
de aceea cel mai ieftin.

Se capătă pretutindeni

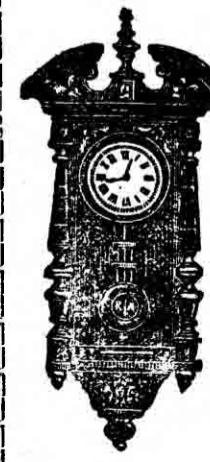
95 - 40. (725),

Cognac

CZUBA-DUROZIER & Cie.

DISTILLERIE FRANÇAISE PROMONTOR.

Ciasornice de părte cu muzică

sunt ultima noutate în fabricația ciasornicilor. Aceste ciasornice franceze în miniatură, au lungime de 69 cm., cu casula cum arată desenul, care este de lemn de nuc, fin poliță, cu decorație artistică lucrată și la fiecare oră cântă cele mai frumoase măsuțe și jocuri. Prețul cu lădiță și ambalaj numai 8 fl. Tot același ciasonic fără muzică cu aparat sunător la fiecare oră și jumătate de oră cu lădiță și ambalaj numai 6 fl. Aceste ciasornice nu numai că sunt garantate și umbără esac pe minut, deră este și o mobilă frumoasă, fiind forte ou gust adjusat. Deșteptător cu elopot și cadran, care lumină, fl. 1. 1. 70. Deșteptător cu muzică, care cântă în loc să sună, fl. 6. Ciasonic Nikel-Remont, fl. 3. Ciasonic de argint Remont, cu capac dublu, fl. 5.50. Se trimit numai cu rambursă. Ce nu convine, primesc înapoi și restituiesc banii, prin armare nu-i nici un risico. Prețurile curente ilustrate despre ciasornice, lanțuri, inele, etc. se trimit gratis și franco.

Firma e creștină (fondată la anul 1860).

JOSEF SPIERING, Wien, I. Postgasse Nr. 2-22.